

Ainevaldkond	Keel ja kirjandus
Kursuse nimetus	MEEDIA JA MÕJUTAMINE
Eelduskursused	„Teksti keel ja stiil“, „Praktiline eesti keel I“
Kursuse maht ja õppekorraldus	21 (75-minutilist) tundi: kontakttunnid, iseseisvad tööd, õppekäigud
Õpetamise aeg	11. klassis (HLR) 2023/24. õa
Kursuse eesmärgid	Kursuse lõpetaja • valdab eesti kirjakeelt ning kasutab seda korrektselt kõnes ja kirjas • on keeleteadlik, tajub keelt enda identiteedi osana, analüüsib ning hindab kriitiliselt keele muutumise tendentse ja nüüdisolukorda • tunneb tüüpilisi suhtlusolukordi, oskab valida suhtluskanalit ning suhtleb eesmärgipäraselt, kasutades konteksti sobivat suulist ja kirjalikku keelt • tunneb tekstiliikide erinevusi ning oskab eri liiki tekste lugeda, analüüsida ja koostada • rakendab oma suhtlus- ja tekstitööoskusi nii tekstide vastuvõtja kui ka loojana • arendab loovat ja kriitilist mõtlemist • valib, hindab kriitiliselt ja kasutab sihipäraselt teabeallikaid
Kursuse lühikirjeldus	Teksti üldtunnused: sobivus suhtlusolukorda, üldine sidusus ja sisuosade seostamine; keeleline loovus ja õigekeelsus Tekstide tõlgendamine, retseptsiooni erinevuse põhjused: teadmised, isiklik kogemus, kultuuritaust. Teksti adressaat ja vastuvõetavus. Tekstide liigitamine ja analüüs Olulisemad meediažanrid (uudis, reportaaž, intervjuu, arvamus) Meediatekstide seostamine: viited ja vihjed, vahendamise ulatus ja eesmärgid. Keel info ja suhtelooma teenistuses Meediakanalid. Tähtsamad meediakanalid Eestis, eriala- ja üldhuviajakirjad, raadio- ja telekanalid, internet, paber- ja <i>online</i>-väljaanded, kvaliteetajakirjanduse ja meelelahutusajakirjanduse erinevused. Kirjutatud teksti, kuuldeteksti ja audiovisuaalse teksti esitusviisid ning vahendid. Eri tüüpi meediatekstide vastuvõtu spetsiifika; verbaalse teksti taju heli ja pildi kontekstis Meediatekstide usaldusväarsus. Suhtlus internetiportaalis Meedia ja mõjutamine. Verbaalne ja visuaalne mõjutamine. Manipuleerimine, meediaetika ja meediakriitika Oma seisukoha eetiline ja asjakohane sõnastamine. Autoripositsioon, info allikad ja nende usaldusväarsus. Kriitiline ja teadlik lugemine. Fakti ja arvamuse eristamine. Meedia retoorika ja argumendid. Sotsiaalsete tunnuste ja müütide konstrueerimine meediatekstis

	Reklaam (kommertsreklaam, poliitiline reklaam, sotsiaalklaam). Reklaami sihtrühmad ja kanalid. Reklaam mainekujundusvahendina. Erandlik keelekasutus ja tähelepanu äratamise võtted. Reklaami mõjus. Kriitilise reklaamitarbija kujundamine
Kursuse õpitulemused	Kursuse lõpetamisel õpilane • tunneb meediakanaleid, trükimeedia, raadio, televisiooni ja elektroonilise meedia erijooni ning olulisi tekstiliike • teab teksti üldtunnuseid ning eri tekstide vastuvõtu iseärasusi • on teadlik meediateksti vastuvõtu eripärast ja selle põhjustest • on omandanud tekstianalüüsi põhivõtted; analüüsib verbaalset teksti visuaalses ja audiovisuaalses kontekstis • tajub teksti autori eesmärgi ning motive • leiab viiteid ja vihjeid teistele tekstidele, tõlgendab teksti seostuvate tekstide kontekstis • eristab fakti arvamusest ning usaldusväärset infot küsitavast • tunneb meediateksti ära argumentide ja põhilised mõjutamisvõtted • analüüsib kriitiliselt reklaami ning arutleb reklaami ja mainekujunduse teemadel • oskab väljendada oma seisukohta loetu ja kuuldu kohta ning valida selleks sobivaid keelevahendeid
Hindamine	Kursuse koondhinde moodustavad kontrolltööd, suulised diskussioonid/ettekanded, kirjandid/artiklid ning protsessi hindavad tööd. Aineõpetaja täpsustab õppeinfosüsteemis kursuse 1. sissekandes vastavate tööde sisu, vormi, arvu ning hinde kujunemise viisi. Kursusehinnet arvestatakse eesti keele kooliastmehinde väljapanekul
Õppematerjalid	Uuele õppekavale vastavad õpikud ning töövihikud Reet Bobõlski, Margit Ross "Johannes II"
Kirjandus	L. Tankler, E. Tisler "Meedia ja mõjutamine" Külliki Kask „Meedia mõju“ www.eki.ee Avaliku Sõna Nõukogu http://www.asn.org.ee/mis_on_asn.html Eetikaveeb http://www.eetika.ee/
Kursuse väljund	Peamise väljundina loob eesti keele korrektne valdamine eeldused kõigi õppeainete edukaks omandamiseks: sõnavara mõistmine ja kasutamise oskus, teksti mõistmine ja tekstiloomine ning oskus suuliselt ja kirjalikult suhelda Lisaväljundid: emakeeleolümpiaadid, esseekonkursid, keeleprojektid